

zákonu, ježto spadá jako demonstrativní jednání nepochybně pod ustanovení cís. patentu ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

Čís. 1131.

Automobil není sice předmětem, jmenovaným v §u 85 písm. c) tr. zák., jízda jím však spadá — nehledíc ku zvlášť mimořádným okolnostem — z pravidla pod hledisko §u 337 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. února 1923, Kr I 84/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. prosince 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem proti bezpečnosti života dle §§ 335, 337 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. neprávem. Stížnost namítá, že doprava automobilem spadá pod ustanovení §u 337 tr. zák. jen tehdy, byla-li nehoda přivoděna automobilem, jedoucím za zvlášť nebezpečných okolností, vjel-li na př. řidič do zastupu lidí, do procesí, do pohřbu a pod., že tudíž zákonodárce neměl tu na mysli případ, kdy automobil jede prostě ulicí a za jízdy dojde k nehodě. Doslovem námitky projevuje zmateční stížnost názor, že zavinění při jízdě automobilem nepodléhá přísnějšímu trestnímu předpisu §u 337 tr. zák. již vzhledem k povaze vozidla samotného, totiž vzhledem k tomu, že automobil náleží mezi ony předměty, jichž použití samo o sobě děje se zpravidla za poměrů zvlášť nebezpečných, nýbrž jen tehdy, byly-li tyto poměry přivoděny v konkrétním případě okolnostmi, ležícími mimo povahu stroje, takovými, které i každé jiné jednání neb opomenutí, jež dle §u 335 tr. zák. přičítati jest jako zavinění, činí, poněvadž bylo spácháno za poměrů zvlášť nebezpečných, trestným jako přečin dle §u 337 tr. zák. Tento názor zmateční stížnosti dlužno označiti za právně mylný. Je sice nepochybně, že automobilů mezi předměty, vypočtené jmenovitě v §u 85 c) tr. zák., řaditi nelze, přes to, že mají s jednotlivými z předmětů těch leckterou podobnost; brání tomu ustanovení čl. IV. uvozovacího zákona k trestnímu zákonu, jímž obdobné používání předpisů trestního zákona je zapovězeno. Než, nehledě k tomu, že v době, kdy vznikl platný trestní zákon, automobilů a strojů, jim podobných, ještě vůbec nebylo a že tedy nebylo ani myslitelné, by byly v §u 85 c) tr. zák. automobily uvedeny, dlužno jednání neb opomenutí, jež přičítati jest dle §u 335 tr. zák. jako zavinění, posuzovati jako přečin ve smyslu §u 337 tr. zák. nejen tehdy, bylo-li spácháno vzhledem na předměty, naznačené v §§ 85 c), 87 a 89 tr. zák., nýbrž i tenkrát, stalo-li se tak za poměrů zvlášť nebezpečných. Dlužno tudíž řešiti otázku, zda jízda automobilem děje se vždy neb aspoň zpravidla za poměrů zvlášť nebezpečných. K této otázce dlužno přisvědčiti. Strojová konstrukce a značná váha automobilů, zejména pak živelná povaha a síla jich pohonu,

komplikovanost strojového zařízení, vydaného možnostem snadných poruch, jeho citlivost, reagující i na sebe menší bezděčný popud řidičův, dále u srovnání s rychlostí vozidel, tažených koňmi, velmi značná rychlost, které se při jízdě automobilem dá docílit a které se při ní zpravidla používá, jich setrvačnost v pohybu, jež při tíži stroje a rychlosti jízdy obzvláště padá na váhu, přinášejí s sebou ve spojení s okolností, že se automobily jezdí po dopravních cestách, které nejsou vyhrazeny jim samotným, zejména v silně frekventovaných ulicích a jiných spojovacích liniích větších měst, specifické, mimořádné povážlivé nebezpečí a mívají v případech nehod v zápětí zpravidla zvláště těžké a neřídka i hromadné následky pro život a zdraví lidí. Také zákonodárství postavilo se zásadně na stanovisko, že jízda automobilem je spojena se zvláště velkým nebezpečím, uznávši nutným, aby v příčině škod, způsobených automobilovým provozem, stanovena byla zákonitá povinnost ručební; stalo se tak zákonem ze dne 9. srpna 1908 čís. 162 ř. zák. Dlužno tudíž souditi, že jízda veškerými vozidly, poháněnými silou živelnou, zejména automobily, spadá za ostatních předpokladů §u 335 tr. zák. pod trestní sankci §u 337 tr. zák. Nebezpečí při jízdě automobilem jest zvýšeno oproti normální míře nebezpečí, spojeného v podstatě s každým použitím vozidla, i poháněného silou živočišnou, nejen pro obecnost na ulicích, nýbrž i pro osoby, automobilem dopravované. Nelze proto z použitelnosti tohoto §u vyloučiti předem a všeobecně ani automobily, které dle svého zařízení a úpravy nemohou překročiti nejvyšší rychlost 25 km za hodinu (§ 5 zákona o ručení za škody z automobilového provozu), ani případů jízdy zvláště pomalé, nebo jízdy širokou, liduprázdnou nebo spoře frekventovanou krajinou. Důsledky těchto a takových okolností budou se prakticky jevití spíše v otázce, zda je tu vůbec použitelné základní ustanovení §u 335 tr. zák. Jen za zvláštních, předem taxativně nevyjmenovatelných okolností, které by v určitém případě plně vyrovnávaly účinky svrchu zmíněných důvodů zvýšeného nebezpečí, bylo by připustiti, že není zde předpokladů pro použitelnost §u 337 tr. zák. Dle skutkových zjištění napadeného rozsudku se v tomto případě jednalo o automobil osobní, který dle rozsudkového zjištění jel nápadnou rychlostí po pražském Hlávkově mostě, tudíž v místě, kde byla živá frekvence, a to v osudné chvíli až při chodníku, na který pak dokonce i vjel. V rozhodovacích důvodech rozsudkových uvádí se tudíž případně, že při jízdě automobilem jest následkem strojového zařízení automobilů a povahy jich hnací síly, u srovnání s povozy taženými koňmi a pod. vždy zvýšené nebezpečí pro okolí, pročež jednání a opomenutí obžalovaného, stavši se dle rozsudkového výroku při používání silostroje, tedy za okolností zvláště nebezpečných, bylo nalézacím soudem jakožto zavinění ve smyslu §u 335 tr. zák. správně podřaděno skutkové podstatě přečinu proti bezpečnosti života dle §§ 335, 337 tr. zák.

Čís. 1132.

Členové obecního představenstva požívají při úkonech, týkajících se majetku obce, ochrany dle §u 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. února 1923, Kr I 80/22.)